

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai

2024 m. rugsėjo 11 d., Nr. 24–088AR

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetui

DĖL DAUGIAU KAIP 6 METUS NEPERŽIŪRĖTŲ KOMPENSUOJAMŲJŲ VAISTŲ DIDMENINIŲ ANTKAINIŲ

Lietuvos verslo konfederacija šiuo raštu kreipiasi siekdama informuoti, jog kompensuojamųjų vaistų didmeninės kainos valstybinių institucijų nebuvo peržiūrėtos daugiau nei 6 metus. Kompensuojamųjų vaistų didmeniniai antkainiai nustatomi vadovaujantis 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1494 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. V-267 „Dėl kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių kainų nustatymo ir taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.¹ Tad paskutinis kompensuojamųjų vaistinių preparatų didmeninių antkainių peržiūrėjimas buvo 2017 m. pabaigoje, t. y., beveik prieš septynerius metus. Pažymėtina, kad šiuo metu vis dar nėra numatyta kompensuojamųjų didmeninių vaistų antkainių perskaičiavimo procedūra ar antkainių indeksavimo sistema, kuri leistų reaguoti į kintančius ekonominius rodiklius, tokius kaip infliacija, vidutinio darbo užmokesčio augimas ir t.t.

Svarbu paminėti, kad daugumą sričių, kur yra numatyti mokesčiai už tam tikras valstybės ar valstybinių įmonių teikiamas paslaugas yra arba indeksuojami (elektros paslaugos) arba terminuotai peržiūrimi (nekilnojamojo turto mokestis, Registro centro paslaugų mokesčiai, asmens sveikatos apsaugos paslaugų įkainiai ir t.t.). Tuo tarpu vaistinių preparatų tiekimu užsiimant ne valstybės subjektams, pasigendama aiškaus ir nuoseklaus įkainių, t. y. kompensuojamųjų vaistų didmeninių antkainių, peržiūrėjimo.

Pažymėtina, kad sveikatos sektoriuje, asmens sveikatos paslaugų įkainiai peržiūrimi ir perskaičiuojami nuolatos, o nuo 2017 m. iki 2024 m. jie buvo peržiūrėti net aštuonis kartus.² Be to, atsižvelgiant į augantį vidutinį darbo užmokestį bei energetikos kainas, jie buvo ne tik peržiūrėti, bet ir augo. Pavyzdžiui, ambulatorinė antrinio lygio kardiologo konsultacija 2018 m. – 18,71 Eur, 2024 – 30,7 Eur (augimas 60,94 proc.); ambulatorinė antrinio lygio endokrinologo konsultacija 2018 m. – 18,71 Eur, 2024 m. – 30,7 Eur (augimas 60,94 proc.); ambulatorinė antrinio lygio akušerio–ginekologo konsultacija 2018 m. – 15,28 Eur, 2024 m. – 25,05 Eur (augimas 61 proc.); gastroenterologo (kai atliekamas echoskopinis ir (ar) endoskopinis tyrimas ir (ar) mikrobiologinis tyrimas) konsultacija 2018 m. – 26,03 Eur, 2024 m. – 42,7 Eur (augimas 60,96 proc.) ir t.t. Toks įkainių peržiūrėjimas leido tiek sprendimų priėmėjams įvertinti realų poreikį, tiek paslaugų tiekėjams planuoti ir vykdyti įsipareigojimus.

¹Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. V-267 „Dėl Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių kainų nustatymo ir taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=5435ab60eaf511e7acd7ea182930b17f>

² Dėl balo vertės patvirtinimo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActEditions/lt/TAD/774fd7608a1c11eaa51db668f0092944>
Dėl Specializuotų ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurių išlaidos apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, ir jų bazinių kainų sąrašo patvirtinimo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActEditions/lt/TAD/TAIS.319779>

Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir jų bazinių kainų sąrašo bei su šiomis paslaugomis susijusių priedų, mokamų privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, sąrašų patvirtinimo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActEditions/lt/TAD/0407bf085bb811edba0ded10be2fa21c>

Lietuvoje nuo 2017 m. metinė infliacija kasmet augo, 2018 – 1,9 proc.; 2019 m. – 2,7 proc.; 2020 m. – 0,2 proc.; 2021 m. – 10,6 proc.; 2022 m. – 21,7 proc. 2023 m. – 1,2 proc.³, vadinasi, bendras kainų augimas Lietuvoje, nuo 2018 m. iki 2024 m., buvo apie 42,9 proc. Vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje taip pat augo⁴ – 2018 m. – 924,1 eur; 2019 m. – 1296,3 Eur, 2020 m. – 1428,67 Eur, 2021 m. – 1579,33 Eur, 2022 m.– 1789 Eur. 2023 m. – 2013,75 Eur. Be to, didmeninio platinimo įmonėse, vadovaujantis Farmacijos įstatymu, taip pat privalo dirbti aukštos kvalifikacijos darbuotojai – vaistininkai, o pastarųjų atlygimas⁵ nuo 2018 m. liepos mėn. 2469,3 Eur iki 2024 m. liepos mėn. išaugo iki 4067,7 Eur, t. y. padidėjo 60,71 proc.

Vadinasi, net pasikeitus ekonominei situacijai Lietuvoje, Didmeninio vaistų platinimo įmonės privalėjo užtikrinti kompensuojamųjų vaistų tiekimą į Lietuvą, tinkamą vaistinių preparatų laikymą, tame tarpe ir tinkamą temperatūrinį režimą, vaistinių preparatų tiekimą į mažmenines prekybos vietas (vaistines), išlaikyti darbuotojus, tame tarpe ir aukštos kvalifikacijos darbuotojus, dengti išaugusius energetikos ir kitus kaštus, tačiau turėjo galimybę taikyti antkainius, kurie buvo apskaičiuoti 2017 m. situacijai.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, prašome:

- atsižvelgiant į šalies ekonominius rodiklius, perskaičiuoti kompensuojamųjų vaistinių preparatų didmeninius antkainius;
- numatyti indeksavimo sistemą, kuri leistų kasmet peržiūrėti ir indeksuoti kompensuojamųjų vaistinių preparatų didmeninius antkainius.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

L.e.p. generalinis direktorius

Emilis Ruželė

Originalas nebus siunčiamas. Akvilė Razumienė, el. p. akvile@lvk.lt, mob. +37060151897.

³ Valstybinė duomenų agentūra <https://osp.stat.gov.lt/pagrindiniai-salies-rodikliai>

⁴ Valstybinė duomenų agentūra, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=0448664c-2d34-4c7b-933c-0b24bd9fe63d#/>

⁵ Atvira SODRA <https://atvira.sodra.lt/lt-eur/>